

SIMON
ROZENDAAL

Het klimaat is kwaad en het praat tegen ons?

Journalist Maaike van Charante liep na zomerstorm Poly langs enkele omgevallen bomen in Den Haag. Een vrouw sprak haar aan: 'Eng hè? De natuur is woedend op ons.' Alok van Loon (actief bij milieugroep *Meten=Weten*) schrijft op X (het oude Twitter): 'Het klimaat communiceert met extreme golven, hevige modderstromen, onblusbare branden, uitstervende rassen, kale gronden, smeltend ijs. Het roept, smeekt, dreigt. Wij kunnen blijven doen alsof we het niet horen maar de natuur zal harder en harder roepen.'

Kampioen overdrijven is António Guterres, secretaris-generaal van de Verenigde Naties. Nadat hij eerder zei dat we op de klimaathele afstormen met de voet op het gaspedaal, heeft hij het nu over *global boiling* als overtreffende trap van *global warming*. Opwarmen is niet genoeg, 'koken' is beter.

In de kwaliteitskranten en bij de publieke omroep is het koekoek-eenzang. Veel nieuwskanalen (dit weekblad gelukkig niet) hebben zich aangesloten bij de in 2019 door Engelse en Amerikaanse media begonnen actie *Covering Climate Now*, waarin ze beloven veel meer over klimaat te schrijven en dat stevig aan te zetten. Zo schrijven ze niet meer over 'klimaatverandering' maar geven de voorkeur aan 'klimaatcrisis'.

Tevens passen die activistische media journalistieke normen minder rigoureuus toe. Zoals *De Groene Amsterdammer* verklaarde bij het onderschrijven van *Covering Climate Now*: hoor en wederhoor leidt tot een zogeheten *false balance*, waarin 'klimaatontkenners' te veel aandacht krijgen.

The New York Times, vaak geprezen als 's werelds beste krant, schreef dat er inmiddels door de hitte evenveel doden vallen als eerder door het coronavirus: *heat is the new covid*. Maar voegde daar niet aan toe dat volgens wetenschappelijk onderzoek (gepubliceerd in *The Lancet*) die zomerse hittedoden ruim gecompenseerd worden door minder koudedoden in warmere winters.

De *NRC* – vaak geprezen als 's lands beste krant – laat een filosofe aan het woord die vindt dat we moeten leren om 'goed uit te sterven'. Ook laat de *NRC* een econoom van de Triodos Bank aan het woord die serieus vindt dat de economie moet krimpen (*degrowth*) – wat betekent dat er geen wegen meer kunnen worden gebouwd en er minder geld kan naar het leger, universiteiten, uitkeringen en de opvang van vluchtelingen.

Een paar maanden geleden was de krant aanwezig bij een cursus 'geweldloos' actievoeren van Extinction Rebellion. In de reportage vergeleken de actievoerders (die pleiten voor nul uitstoot in 2025 en daarvoor snelwegen bezetten) zich met Mahatma Gandhi en Martin Luther King, zonder dat de verslaggever zei: nou nou, gaat dat niet wat ver? En geweldloos is maar een tussenstadium. Onlangs interviewde de krant een regisseur die vindt dat het opblazen van oliepijpleidingen een daad van zelfverdediging mag worden genoemd.

Het werd een lezer van *de Volkskrant* te machtig. Jaap Plaisier, geograaf te Amsterdam, verwees naar een column waarin Jarl van der Ploeg een zondvloed in 2063 voorspelde en dat wanneer onze kleinkinderen dan wegvluchten, ze zouden worden tegengehouden bij een muur en als ratten verzuipen.

Kom op zeg, schreef Plaisier, zelfs in het meest pessimistische scenario van het IPCC (het klimaatpanel van de Verenigde Naties) is de zeespiegel tegen die tijd maar met een halve meter gestegen. 'Deze week waarschuwde de nieuwe baas van het IPCC, Jim Skea, voor overdreven alarmisme en doemdenken, dat men inderdaad in kranten als *de Volkskrant* al te vaak aantreft. Het jaagt de minder geïnformeerde en klimaat-depressieve lezer de stuipen op het lijf, en het zou goed zijn als *de Volkskrant* daarmee ophield.'

De paniekzaaijerij van *de Volkskrant*, *NRC* en *Trouw* kweekt mensen die serieus denken dat het klimaat kwaad is en tegen ons praat.

Vroeger kon de slager bij het snijden, hakken en malen van gehakt, biefstuk en doorregen lappen niet altijd op de gram nauwkeurig zijn en vroeg dan: 'Mag het onsje meer zijn?' Zo is die uitdrukking in de dikke Van Dale beland. In navolging van meneer Plaisier zou ik aan de activistische media willen vragen: 'Mag het een onsje klimaat minder, waarde collega's?'

EW

Hoor en wederhoor? Dat hoeft niet meer bij de activistische verslaggeving over klimaat